

Laktasyonda güvenli ilaç kullanımı ve laktasyon risk kategorileri

Anne sütü

- Bebekle anne arasında özel sevgi bağı kurulmasını sağlar.
- Her bebek için en iyi, en doęal ve en taze besin.
- Her zaman, temiz ve mikropsuz.
- Daima hazır ve bedava. Özel harcama gerektirmez.
- Tamamıyla ve kolaylıkla sindirilir.
- İshal, karın ağrısı ve kabızlık daha az görülür.
- Bağışıklık sistemini güçlendirir, enfeksiyonlardan korur.
- Bebeğin su ihtiyacını tam olarak karşılar, ayrıca su verilmesine gerek yoktur.
- Doęumdan sonra gelen aęiz sütü (colostrum), zengin immunglobulin içeriği ile bebeęi hastalıklardan korur.
- Emzirme, annenin sağlığını korur, meme ve rahim kanseri olma riskini azaltır.

Genellikle annenin aldığı dozun %1-5 gibi az bir miktarı süte geçmesine rağmen, emzirme döneminde ilaç kullanımına dikkat etmek gereklidir..

Bebeğin,

karaciğerinin ilaçları, yavaş metabolizma etmesi

Böbrek fonksiyonlarının henüz yeterince gelişmiş olmaması

İlk haftalarda plazmada, ilacın proteinlere bağlanma oranının düşük olması nedeniyle ilaç bu miktarlarda bile zararlı olabilir.

Emzirilen Bebeğe Geçen İlaç Miktarlarını Etkileyen Faktörler

- Anne ile ilgili
 - Sütün içeriği ve pH'sı
 - Annenin ilaç metabolizması

- İlaçla ilgili
 - Molekül ağırlığı
 - İyonizasyon
 - Molekülün pH'sı (plazma pH=7.4, anne sütü pH= 6.8)
 - Proteinlere bağlanma
 - Yağda veya suda çözünürlük
 - Doz ve doz aralığı
 - Formülasyonu

- **Bebekle ilgili**

- Tüketilen süt miktarı
- Yüksek gastrointestinal pH
- Değişmiş gastrointestinal flora
- Uzamış GI geçiş zamanı
- Azalmış safra tuzu ve pankreas enzimleri
- İlaçların neonatal proteinlere karşı düşük afinitesi
- Düşük hepatik ve renal eliminasyon

İlaçlar laktasyon döneminde kullanıldığı zaman süte geçme dereceleri ve yan etki gösterme derecelerine göre kategorilere ayrılmışlardır:

Emzirme Döneminde İlaçların Sınıflandırılması

Kullanımı güvenli olan ilaçlar	En çok kullanılan ilaç grupları (bebek takip edilmeli)
Alternatif ilaç kullanımı	Östrojenler, östrojen içeren kontraseptifler, tiazid grubu diüretikler, ergometrin
Bebek sarılık olasılığı nedeniyle izlenmeli	Sülfonamidler, dapson, sülfametoksazol+ trimetoprim
Mümkünse alternatif ilaç kullanımı	Kloramfenikol, tetrasiklinler, metranidazol kinolon grubu antibiyotikler (örn: siprofloksasin)
Anne ve bebeğin izlenebildiği ortamda dikkatle uygulanması gerekenler; byeterince güvenli bilgi bulunmayan ilaçlar	Antihistaminikler, psikiyatrik ilaçlar, antikonvülzan ilaçlar
Emziren annelerde kontrendike ilaçlar	Antineoplastik ilaçlar Siklofosfamid (MS tedavisinde)-NÖTROPENİ

Kullanımı Güvenli İlaçlar

Analjezik ve antipiretikler	Parasetamol, ibuprofen, asetilsalisilik asit
Antibiyotikler	Penisilinler, sefalosporinler, eritromisin
Antikoagülanlar	Heparin, warfarin
Antidepresean	Sertalin, paroksetin
Bronkodilatörler	Salbutamol
Laksatifler	Senna, psyllium, dokusat
Antihipertansifler	ACE inhibitörleri, Ca ⁺⁺ kanal blokörleri
Kortikosteroidler	Prednizon
Antidiabetikler	Insulin, tolbutamid
Besin Takviyeleri	Demir, folik asit, vitamin B, vitamin C

Emzirme Döneminde Kontrendike ilaçlar

Metotreksat

Amiadoron

Nikotin (sigara)

Amfetaminler

Fensiklidin

Bromokriptin

Izotretinoin

Kokain

Marihuana

Siklofosfamid

Heroin

Doksorubisin

Lityum

Ergotamin

Emzirme Döneminde Çeşitli Hastalıklarda Tercih Edilen İlaç Örnekleri

Hastalık	Tercih edilen	Alternatif	Dikkatle Kullanılması Gereken
Allerjik Rinit	Beklometazon Kromolin	Setirizin Loratadin Dekonjestanlar	
Kardiyovasküler Rahatsızlıklar	Hidroklorotiazid Metoprolol Propranolol Labetalol	Nifedipin Verapamil Hidralazin Kaptopril	Atenolol Nadolol Sotalol Diltiazem
Depresyon	Sertalin Paroksetin	Nortriptilin Desipramin	Fluoksetin
Diabet	Insulin Glipizid Gliburid Tolbutamid		Metformin
Epilepsi	Fenitoin Karbamazepin	Etoksüksimid Valproik asit	Fenobarbital
Ağrı	Ibuprofen Asetaminofen Morfin		Naproksen Meperidin
Astım	Kromolin Nedokromil	Flutikazon Beklometazon	
Polikistik over sendromu	Metformin	Sadece progestin içeren mini haplar	Östrojen içeren haplar

❖ Hamilelik döneminde kontrendike olan bir ilaç emzirme döneminde güvenli olabilir,

Örnek: Warfarin gebelik kategorisi X,
laktasyonda güvenli

Emzirme Döneminde Bebek Maruziyetini Minimize Edecek Akılcı Yaklaşımlar

1. İlacın kullanılmaması
2. İlaç tedavisini ertelemek
3. Süte az geçen ilaçların kullanılması
4. Alternatif uygulama yolu seçilmesi
5. İlaç alındıktan 1-2 saat sonra süt ilaç konsantrasyonu pik yapar. Anne ilacı emzirmeyi bitirdikten sonra veya emzirmeden 3-4 saat önce almalıdır. Bu süre maternal plazma ilaç konsantrasyonunun düşmesine ve sütteki konsantrasyonun düşük olmasına yardım edecektir.
6. Bebek olağan dışı belirtiler açısından takip edilmelidir.

Laktasyon sırasında, ilaçların yanında alkol, sigara, kafein gibi alışkanlıkların da bebeğe olumsuz etkileri olabilir.

- ✓ Alkol, lipidde çözünen bir madde olduğu için hücre membranlarından geçer. Annesi alkol kullanan ve emzirilen bebeklerin motor gelişimlerinde gerilik gözterilmiştir.
- ✓ Nikotin, annenin serum prolaktin konsantrasyonunu düşürerek emzirme periodunu kısaltır. İnsan sütünde birikir. American Academy of Pediatrics (AAP) emzirme döneminde sigaranın kontrendike olduğunu bildirmektedir.
- ✓ Emzirme döneminde anne tarafından alınan kafein çok düşük miktarda anne sütüne geçer. AAP, normal sınırlar içinde alınan kafeinin emzirme döneminde kullanılabilir olduğunu bildirmektedir.

Gebelik ve Emzirme Döneminde İlaç Kullanımında Eczacının Rolü

- ✓ Eczacılar özellikle çok yaygın kullanılan reçetesiz satılan ilaçların gebelikte güvenli kullanımı konusunda etkin rol oynamaktadır.
- ✓ Kronik rahatsızlığı nedeniyle ilaç kullanan hastaları hamilelik durumunda fetüsün zarar görmemesi için takip edip, bilgilendirmek, gerektiğinde hekime yönlendirmek, hamilelik öncesinde anneyi alması gereken vitamin ve mineral takviyeleri (folik asit, demir) ve uzak durulması gereken maddeler (ilaç, alkol, sigara, vb) konusunda uyarmak eczacının başlıca görev ve sorumlulukları arasındadır.
- ✓ Gebelik ve laktasyon dönemindeki hastalara ait reçeteleri hazırlarken tekrar kontrol ederek gözden kaçan ya da hastanın hekime bildirmediği durumların **neden olabileceği zararları önleyebilmenin eczacıların elinde olduğu unutulmamalıdır.**

© 2009 by Randy Glasbergen.
www.glasbergen.com

Pharmacy

**“Don’t take these if you are nursing, pregnant,
or about to become pregnant.”**

« Hamileyseniz, emziriyorsanız ve hamile kalmak üzereyseniz bu ilaçları kullanmayın»